

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 25.

V Ljubljani, dné 19. junija 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako soboto. — **Naročnina** mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 7 novč. — **Dopisi** pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 5. — **Oznanila in poslanice** se računajo po ceni, navadni v Ljubljani.

„Slovenski Narod“ nad „delom“.

Naš članek „Na delo“ ni našel milosti pri „Slov. Narodu“.

Na postranske stvari nam sicer zavito odgovarja, glavne misli, ki smo jih tam razvili, pa zamolči. — Dokazovali smo, da je kranjski razpor kvaren narodnemu in gospodarskemu napredku, in kazali, da je gospodarska zveza z Nemci nenaravna, ker moramo ravno na gospodarskem polju boriti se proti nemški premoči. V tem nam pritrjuje sam „Slov. Narod“, ker v podlistku dokazuje neki Zlogonski, da je narodnost kake skupine, ki govori gotov jezik, osigurana šele takrat, ako je tudi njen gospodarski blagostan osiguran, in pozneje naravnost priznava, da je velika nevarnost za slovenski narod, ker je razun poljedelstva povsod neproduktiven, da je ves kapital, kar ga je v slovenskih pokrajinah, v nemških ali italijanskih rokah i. t. d. „Slov. Narod“ priznava pod črto, da je gospodarska samostojnost kake jezikovne skupine v tesni zvezi z narodnostjo in da se brez prve tudi kultura naroda razvijati ne more, nad črto pa se sevéda še vedno razvema za gospodarsko zvezo s kranjskimi Nemci, katerih gospodarsko silo in premoč moramo po naših mislih in po mislih „Narodovega“ podlistkarja v interesu slovenske narodnosti izpodbijati. — Na to glavno misel nam ne odgovarja „Narod“, ampak jo pozoblje kakor kakšno črešnjo, ki jo kupi urednik pri branjevki.

Druga glavna misel članka je bila, da se naj narod združi na gospodarsko delo, ako treba tudi preko preširnih glav prepirajočih se prvakov. Stvar je namreč taka, da so pri obeh strankah gotove figure, ki v svoji oblastnosti in slavohlepnosti ne puste nikomur, da bi se zanimal za

javne in gospodarske zadeve, ako jim ni človek popolnoma všeč, češ, ta me hoče s to rečjo v senco postaviti in jaz ne bodem več tako velik in slaven; in proti stvari in osebi začno splet-kariti. — Ako se kak narodnjak, ki ima najboljšo voljo in tudi zmožnost, delati na narodnem ali gospodarskem polju, pa ima nesrečo, da nima še imena, ali da ne spada h klici, a se zanima za kako javno zadevo, takoj se poprašujejo prvaki, češ kaj hoče ta človek, ko smo že mi davno mislili na to reč, to bomo že sami napravili, in preprečijo na ta način, da se zanimanje za javne stvari pri nas oživetni noče, in marsikatera dobra misel zamre že v kali. — Druga misel tega članka je tedaj bila: Proč s terorizmom nekaterih prvakov, da pride glas naroda do veljave, in da se narod aktivno udeležuje gospodarskega in narodnega dela! In kdor bode pri tem vsevkupnem delu najspodobnejši, najdelavnejši in najuglednejši, tisti bodi narodni voditelj! Tudi te vodilne misli se ni oprijel „Slov. Narod“. Pač pa se lovi za nekatere postranske stvari. Tako nam očita, da smo pisali za delniško pivovarno, češ to idejo hoče ravno sedaj uresničiti župan Iv. Hribar in je za ponedeljek sklical osnovalni shod, mi pa, da smo o tem vedeli in to idejo fruktificirali. Kako nizko in otročeje je to očitanje! V odgovor bodi mu to-le: O snovanju pivovarne nismo prav nič vedeli. Bili bi to stvar tudi omenili in pohvalili župana Hribarja, da misli na to, ker ne poznamo osobne zavisti. Drugič bi si pa ne šteli v nobeno posebno zaslugo, ako bi tudi vsled naše pisave prišla ta ali ona stvar v tir, ker ideje, katere smo „sprožili“, so stare, so se obravnavale po raznih časnikih in glavna zasluga, ako se katera gospodarska stvar realizuje, gre le narodnjakom, ki so s svojim delom realizovali to ali ono zadevo. Časnikarska dolžnost pa je, pereče in

važne zadeve toliko časa držati v evidenci in jih opetovano pri priložnosti naglašati, da se slednjich izvedo.

Zaradi zidarske šole pa tole: Mi nismo imeli obrtne zidarske šole v misli, kajti da se obrtna strokovna učilnica od strani ministerstva namerava v Ljubljani razširiti na stavbinski obrt, to smo vedeli. Mislili smo pa, da bi se ustanovila zidarska šola, kjer bi dobivali fantje prve pojme o zidanju, in kjer bi se praktično vežbali. V obrtno zidarsko šolo bodo pa prišli le sposobnejši mladi zidarji, da si tam popolnijo svoje zidarsko znanje in postanejo s časom polirji in samostojni zidarski mojstri. Taka šola je dobra in potrebna, vendar pa ne bode odgovarjala nujni potrebi, da se kar največ domačinov izuči v zidanju ter tako izpodrinejo ptuji delavci. Taka šola bi se pri nekoliko dobri volji in z malimi stroški dala zasnovati.

Besedičenje „Slov. Naroda“, da ve ceniti važnost obrtnega stanu v Ljubljani, da ga ne prezira in da vse stori za narodni obrt, je pa samo fraza, kajti dejstev, katera smo navedli v protidokaz, niste ovrgli. Niste ovrgli in še dotaknili se niste, ko smo očitali narodni stranki, da je pri stavbi „Narodnega doma“ dosledno prezrla, da so v Ljubljani tudi narodni obrtniki. Prezrli so narodne obrtnike tudi pri mnogo drugih stvareh, o čemer bodemo pri priložnosti govorili, ako Vam je ljubo ali ne. Povedali bomo tudi svoje misli, kako menimo, da naj se dela v bodoče, in, ako bodemo kako „zrelo“ idejo ukradli uredniku „Slov. Naroda“, ne moremo pomagati.

Našo trditev, da narodna stranka zadnji dve leti ni na gospodarskem polju nič storila, in da je vse, kar dela, zasluga jedino župana Hribarja, pa še vedno vzdržujemo in pozivljamo „Slov. Narod“, naj pove, kaj je prišlo zadnji dve

Dunajsko pismo.

Gospod urednik!

Sedaj v vročih dnevih je zame prava naslada, ako sedim v prijetni senci dunajskih arkad, pijem dišečo črno kavo, pušim viržinko in prebiram časnike, ki so nakupičeni pred mano.

Boj na vseh krajih in koncih! Kot Slovenca me ne zanima toliko boj, ki ga uprizarja nemški bratec tam gori na Češkem, ker sem mnenja, da bodo že Čehi sami opravili. Ti so navajeni boja že od pamtiveka in za časa husitskih borb so držali celo srednjo Evropo v strahu. Zmagonosni bodo ostali tudi v tem boju, in, ako jim bode šlo slabo, jim bodete pa kranjski Slovenci privedli svoje zaveznike, ljubljanske Nemce, na pomoč, in zmaga bo odločena. Zato se mi ne zdi prav, g. urednik, da Vaš list napada to zvezo, kajti Nemci na Kranjskem so po „Narodu“, (in „Narod“ je pač merodajen) jedina rešitev, da se slovenski rod ne potopi v brezdomovinskem klerikalizmu. Ta klerikalna zálega se mora zatreti, ta klerikalni zmaj mora pasti, veljaj, kar hočeš! In veste li, kakšen je ta klerikalni zmaj? To ni taka zelena žival, s kakoršno se je boril svoj čas sv. Jurij. Ta klerikalna žival ima čudno podobo in še bolj čudne navade. Ta zmaj je črn skoz in skoz, pije vino na stare ferklje, valja se po mehkih blazinahin dela zgago „narodni“

politiki, ali — da govorim po „Narodu“ — to so „črnosukneži, ki se spravijo na politiko potem, ko so se naveličali pijančevanja“. To zalego treba je zatreti, in, če ne gre drugače, polomijo se ji po stari židovski šegi „blagoslovljene kosti“. Gospod urednik! kaj pravite, ali bi ne kazalo, da bi se tudi jaz udinjal za kostonca pri „Slov. Narodu“, ker opravila je, kakor slutim, dosti. Celó Vi ste baje šli med klerikalce, ker, kakor naznanja „Narod“, hodi okrog Vašega uredništva neki črnosuknež Koblar. To me je osupnilo. Svetujem Vam to le: ako že na vsak način morate imeti v svojih vrstah Koblarje, poskusite pridobiti si onega, katerega je že tako čisto hvalil „Slov. Narod“, da je neustrašljiv, onega, ki so ga lani oprode „Naroda“ nosile pri starotrški slavnosti na rokah in mu je dr. Tavčar z odkrito glavo klical „živio!“ — ali pa saj onega, o katerem je pisal „Slov. Narod“ ob času državnozbornskih volitev, da je sicer nadarjen mož, samo preveč se nagiba k „Slov. Listu“. S Koblarjem pa, ki je po „Narodu“ čisto navaden kapelan brez vsakega višjega duševnega nivô, kapelan kakoršnih je vse polno po deželi, s tem naj se ne peča Vaš izvrstni list.

Sedaj pa jedno prošnjo, gospod urednik!

Dunajski portretist, Politicus po imenu, me je prosil, da naj mu priskrbim fotografiji Vašega Koblarja, to je tistega, ki je prav navaden kapelan, pa hoče kakor kaka napihnjena žaba ko

mandirati celo Slovenijo, potem pa fotografijo urednika „Slov. Naroda“, namreč tistega, ki je z Malega Vrha pri Račjem Selu doma. Za te dve osebi se jako zanima dunajski „Extrablatt“. Misli objaviti veliko sliko, kako ta moderni Martin Krpan z Malega Vrha tišči to napihnjeno žabo k tlom in ji lomi blagoslovljene kosti in tre rudečo kapo. Politicus bode pa k sliki spisal svoje glose, preiskal jima srce in obisti in portret bode gotov. Slava junaka Martina Krpana z Malega Vrha bode potem neizmerna in njega častno ime ne zapade nikdar pozabnosti. Tudi Slovenci bodete deležni tega slavlja, kajti — tako mi je zatrjeval Politicus — kakor hitro bode državnim poslancem v podlistku „Slov. Naroda“ preiskal trebuhe, rokavice, palice in črevlje, pričel bo objavljati tudi svoje portrete o koščnem Koblarju in junaku Martinu Krpanu z Malega Vrha. Do tedaj pa potrpljenje!

H koncu pa še nekoliko politike. — Prihodnji ponedeljek bode dveletni občni zbor „Slovenskega društva“, a nikar ne hodite zraven, četudi je ta shod sklical „Slovenski List“. Prvič ste čisto brezpotrebni, ker ste „klerikaluh naj-novejšega kova“, in drugič bi ondi domačo zabavo pokvarili. Morebiti bi bili tako hudomušni, da bi za novega predsednika društvu predlagali kakega Danijela, a ta je za sedanje čase premeška narava. Ravno tako bi bil napačen županov Ivan, ker ta mož je muhast in bi utegnil

leti gospodarskega iz izvrševalnega odbora narodne stranke, kateri je vendar merodajen za delo narodne stranke. Saj je imel ta cvet narodne stranke le ob volitvah resne seje, sedaj po burnih državnozbornih volitvah pa nima nobene več in najboljši možje so že faktično izstopili iz zaspanega izvrševalnega odbora.

In sterilnost! — Ako bi ne bili nič drugega storili, kakor da smo ustanovili „Sl. List“, je že to začetek plodonosnega dela, kajti to je bič, ki vas bode na vsak način prignal k plodonosnemu delu, če hočete še kaj veljati za bodočnost, če ne, odstopite mesta — delavcem!

Prijatelj Slovencev.

„Národní Listy“ so prinesli 10. t. m. ta-le članek: „Lep jubilej je slavil te dni pisatelj in zaslužni negovatelj češkoslovenske vzajemnosti g. Jan Legu. O letošnjih binkošnih je bilo temu štirideset let, odkar je prišel prvič v Ljubljano in začel delovati za duševno zblizanje in vzajemno spoznavanje češkega in slovenskega naroda. Uspehi njegove goreče delavnosti so zares radostni. V mnogobrojnih člankih in razpravah je seznanjal Lego našo javnost z življenjem in z narodnimi in kulturnimi težnjami bratskega naroda. Leta 1861. je bil pozvan, da bi pošiljal iz Trsta dopise v „Národní Listy“ in obratno poročal v slovenske liste o literarnem in narodnem gibanju Čehov. Izdal je slovnico jezika slovenskega in instruktivnega „Průvodce po Slovinsku“, s katerim je omogočil širšim našim krogom, da bi spoznali jezik in kraje južnih naših bratov. — Na Češko se vrnivši je Legu predaval o Slovenskem v mnogih tukajšnjih društvih, poučeval brezplačno v „Jednotě pedagogické“ štiri leta (1885—1888) slovenščino in hrvaščino. Razven tega je naredil, da osem tukajšnjih znanstvenih zavodov in društev zamenjuje svoje publikacije z „Matico Slovensko“, za katero je pridobil za člane baš letos šestnajst čeških mest.

Ker se je izlet na Slovensko pred 10. leti tako sijajno izvršil, sprožil je Lego idejo, da se je ustanovil „češko-slovenský spolek“, kateri ima namen, negovati kulturne in narodnogospodarske interese češko-slovenske in podpirati revno slovensko mladino, studujočo na visokih šolah praških. Še danes deluje na čelu tega društva jako zaslužno kot predsednik. Ko je bila zadela Ljubljano nesreča groznega potresa, agitoval je Lego s pomočjo časopisja s tako unemo, da je nesrečno mesto dobilo iz čeških zemlja 50000 gld. podpore.

Več sto čeških knjig je Lego poslal slovenskim društvom, zlasti dijaškim in učiteljskim, in obdaril vrsto slovenskih šol z zbirkami čeških rudnin. Zaslužena in zares idealna delavnost

njegova je našla pri Slovencih popolno priznanje, ki se je pokazalo zlasti ob sedanjem jubileju njegovem. — Pismo gosp. Ivana Hribarja, ki je došlo te dni g. Legu, se glasi: „Velecenjeni gospod! O letošnjih binkošnih praznikih bo 40 let odkar delujete za češko-slovensko vzajemnost. Leta 1857. v glavno mesto slovenskega naroda v milo belo Ljubljano prišedši, spoznavši natančneje mirne in bodre Slovence in seznanivši se z njih domovino, zlasti s krasno Gorenjsko, sklenili ste takoj — tako Vam je velelo za vse dobro navdušeno srce — da boste seznanjali svoje rojake s slovenskim narodom in jih poučevali o čarokrasni, a toli nesrečni domovini njegovi. In temu namenu ste ostali zvesti do danes. Da je vzajemnost med češkim in slovenskim narodom prinesla že toliko znamenitega sadu, zlasti pa, da se širi znanje našega jezika po zemljah krone svetovavlavske, znanje češkega jezika pa med nami, to je v prvi vrsti Vaša zasluga. Vi, blagi domoljub, ste pa ljubezen do slovenskih bratov svojih izkazovali i v dejanjih. Neprecenljive so Vaše zasluge za naše šole in naša društva; neštivilne so dobrote, katere ste storili učeči se mladini. Uvažujoč vse to in občudujoč Vaš kristalnočisti značaj in Vašo brezprimerno požrtvovalnost za naš narod in našo domovino, naročil mi je občinski svet glavnega, Vam tako milega mesta Ljubljane v svoji javni seji dne 1. t. m. soglasno, da Vam v njegovem imenu ob 40letnici Vašega, za češko-slovensko vzajemnost plodonosnega delovanja izrazim najiskrenejšo čestitko. Iz srca rad izvršujoč ta nalog, izražam še željo, da Vas dobrotljivi Bog ohrani še mnogo let in Vam da dočkati najkrasnejšega sadu neumorne Vaše delavnosti. Prosim Vas še, da vzprejmete zagotovilo mojega najsrčnejšega spoštovanja, s katerim se Vam klanja v bratski ljubezni udani Ivan Hribar.“

Razven tega so mu čestitali: „Slovenska Matica“, „Društvo Narodnega doma v Ljubljani“, „Slov. učit. društvo“, bivši župan ljubljanski P. Grasselli, pisatelj Trstenjak in dijaki ljubljanske gimnazije, „Učiteljska zaveza“, učiteljska društva v okrajih: sežanskem, goriškem, tolminskem in kanalskem, za krško učiteljsko učitelj Bezlaj. Češka javnost se pridružuje tem izjavam slovenskih naših bratov z najodkritosrčnejšimi čestitkami.“

Pomožnim uradnikom v predvarek.

V nedavno razpuščenem zasedanju državnega zbora stavljal je poslanec pete skupine g. dr. Krek predlog za zboljšanje gmotnega stanja pomožnih uradnikov, diurnistov in uradnih slug. Ako je poleg navadnih delavcev kdo potreben

zboljšanja, so to gotovo diurnisti in sluge. Pomožni uradniki in diurnisti dobivajo navadno zelo malo plačo za njihov obilni uradni trud. Oni morajo po raznih uradih opravljati svojo službo z velikim duševnim naporom in strogo natančnostjo. Držati se morajo strožje od družih uradnikov, službenega časa. Za vse to delo dobiva ubogi diurnist gorostasno plačo, jeden gld. na dan, to pa tudi samo toliko časa, dokler ga v uradu potrebujejo. Ako ima tak človek poleg vseh teh dobrot tudi še srečo, biti oče in reditelj družine, potem si moramo samo misliti, v kakem socialnem položaju se nahaja. S tem ubornim „zaslužkom“ mora poleg družega skrbeti, da ima uradu primerno obleko, strganega „zaflikanega“ in v zamazano obnošeni obleki bi ga ne trpeli „višji“ v uradu. Skrbeti mora dalje tudi, da njegova družina ne dela glede zunanjosti „sramote“ uradniškemu stanu. Za vse to mora skrbeti „uradnik“, ki ima plačo navadnega dni-narja, kojemu nobeden ne predpisuje uradne obleke. Skrbeti mora tudi za šolsko naobrazbo otrok, kar tudi veliko stane, ter tudi pri tem kot „uradnik“ ne dobiva slučajnih olajšav. Ako pride poleg tega še bolezen v njegovo družino, je tak „uradnik“ popolnoma izgotovljen berač. Zadnji čas je bil in nujna potreba, da se je storil v državnem zboru korak, ki ima zboljšati položaj teh siromakov. Škoda le, da so patentirani nemško-nacijonalni in socialno-demokratski kričarji onemogočili zborovanje državnega zbora ter s tem preprečili za nekaj časa vsako ljudstvu koristno delovanje. Najvažnejša točka predloga je gotovo ta: da se nastavijo vsi diurnisti, pomožni uradniki in tudi uradni sluge v stalno državno službo, ter da potem kot taki po svoji službi uživajo vse naprave in dobrote, ki so zvezane s stalno službo. Oskrbljenje za slučaj bolezni in starosti, kakor tudi skrb za vdove in sirote, je med temi bonifikacijami gotovo najvažnejša za vsakega. Ako se svojedobno uresniči ta predlog, bode v socialnem oziru pomagano marsikom, ki sedaj gleda pred seboj kalnim očesom megleno prihodnost. Želeti je le, da bi se pomožni uradniki, diurnisti in uradni sluge tudi sami nekoliko gánili za to stvar. Prirejali naj bi shode, na katerih bi se o tej zadevi razgovarjali, sklepali in odpošiljali v tem smislu sestavljene resolucije državnemu zboru, oziroma jih vročili g. poslancu dr. Kreku, kateri bi na podlagi teh resolucij veliko lažje zastopal njihove koristi. Na noge tedaj vi, ki vam je mar vaša prihodnost, ganite se! Vsled želje nekaterih zasebnih uradnikov je naše uredništvo pripravljeno posredovati.

spriditi mladi slovensko-nemški zakon. V načelstvo sodi le mož, katerega nam je dala božja previdnost, da vodi kranjsko „napredno“ politiko. Ta mož je Ivan iz Poljan in on bode tudi voljen. —

Na Dunaju meseca rožnika, v drugem letu slovensko-nemške zveze. Gregor Zgaga.

O stoletnici Vodnikovih „Lublankih Noviz“.

(Konec.)

Imena slovenskih časopisov.

Zanimivo sliko raznih strok znanosti in raznih strani življenja nam predočujejo imena slovenskih časnikov.

Iz narodopisja se nam predstavlja „slovenski narod“, ki je kakor nekaj vsi „Slovani“ ali „Slavjani“ živel v „zadrugah“ ter še do današnjega dne ohranil mnogo starih običajev n. pr. „kres“. Tu opažamo pet „Slovenec“, najstarejši med njimi je „pravi Slovenec“, jeden je „slobodni“ in jeden „amerikanski“. V najnovejšem času se jim je pridružila brdka „Slovenka“. Kakor nekaj brat njegov iz Trsta, koder je malo časa rdela „jadranska zarja“, prinaša nam „Primorac“ iznad bregov bistre „Soče“ „novice“ o „pomorstvu in trgovini“ in druge „resne glasove“.

V zemljepisju je odločeno prvo mesto „Sloveniji“, kateri stoji na čelu „bela Ljubljana“. Iz nje se razlega „ljublanski zvon“. Med slovenskimi mesti se odlikuje dična „Gorica“. „Domovina“ je pretesna „popotniku“, on hrepeni spoznati zlasti „slavjanski jug“ in širni „slovanski svet“.

Zvezdnatega neba zastopnica je „zgodnja danica“, ki je sijala o „zori“ slovenskega preporeda in sije še dandanašnji.

Tudi živali se ne manjka. Evo ti „južnega sokola“, „petelinčka“, „sršenov“, „rogača“, „brenclja“. Tri „čebele“ brne krog „slovanske lipe“.

Vera je v „slovenskem domu“ samo jedna, oznanja jo „duhovni pastir“. „Slovenec“ je „rimski katolik“. Bog daj, da bi bil sleherni Slovenec tudi „rodoljub“ in „domoljub“!

Oglejmo si nekatere znamenite stanove! Omenili smo že „duhovnega pastirja“ in njegovega delovanja. „Pravnik“, ki je jako več „besednik“, peča se kakor njegov prednik z raznimi „zakoniki“ in „ukazniki“. Med njegovim pisarniškim osobjem je bil dalje časa „jugoslavjanski stenograf“. Največ je med Slovenci „kmetovalcev“, da bi bili pač vsi „umni“ in zavedni „slovenski gospodarji“! „Vrtnar“ goji zlasti o „vesni“ razno „cvetje“ v „vrtcu“, kamor zahaja „krščan-

ski detoljub“ ter pripoveduje „vence“ pletoči deci o „angeljčkih“. To nalogo je izvrševal nekaj „vedež“, ki je imel polno „torbico“ raznih „veselih poročil otrokom“, ki so komaj čakali tega „novičarja“, da je sedel „pod lipo“ ter jim pravil o „domu in svetu“, o „Pavlihi“, o „škratu“.

Izmed „obrtnikov“ opozarjamo na šalji-vega „brivca“; dober „brus“ ima, ker njegova britev tako izvrstno reže. Pozabiti ne smemo „gasilca“, ki čuva „naš dom“ požara.

Za „svobodo“ se bori v sedanjem času „delavec“; snujoč si razna društva, med njimi pevsko društvo „Naprej“. Žal, da se tako rad oklepa tujih „vestnikov“, ki niso „glasniki“ resnice.

Omiko razširja med Slovenci „šola“. Za blaginjo slovenske dece se pošteno trudi „slovenski učitelj“, ki je večinoma zajedno „cerkveni glasbenik“. „Učiteljski tovariš“ je bil in bode slovenski duhoven. Vsak Slovenec bi moral biti „šolski prijatelj“. Poleg „šole“ skrbe za narodno prosveto tri „knjižnice“ in „čitavnica“, kjer se nahajajo razni „listi“, „izvestja“, „obzorniki“, „zborniki“, „tedniki“, „novine“, „novice“, „časniki“ ali „časopisi“. Da bi pač nobeden izmed njih ne bil rušitelj „sloge“ in „miru“, da bi vladala v nastopajočem drugem stoletju slovenskega časništva med nami „edinost“!

Ves spis je razdeljen v predgovor in VII. poglavij. I. Eroberung des Pusterthales und Kärntens durch die Agilofinger (str. 5—15). II. Bekehrung der Wenden durch die bayrischen Bischöfe und Klöster (15—30). III. Slaven als Salzbereiter, Bergknappen, Gärtner, Hopfenbauer Bienenwirte (30—36) IV. Ansiedler aus dem Pusterthale und weiterher als Holzknechte, Flösser und Almenhirten (36—47). V. Wenden als Kulturarbeiter in der Winidau (47—59) VI. Verpflanzung der Tolenser aus Krain ins bayrische Hochland (59—70) VII. Episcopus Tolu-sius. Letztere Spuren windischen Daseins.

Razne stvari.

Župnik Kneipp, slavni zdravnik z mrzlo vodo, je umrl v Wörishofenu dne 17. junija zjutraj ob 1/2 5. uri, star 75 let.

Ognjenik Vezuv zopet precej dobro bljuje. Čuje se vedno podzemeljsko bobnenje in iz žrela leti žindra, razbeljeno kamenje in pepel. Te dni je neka nemška turistinja preblizu pogledala v žrelo ognjeniku in vrgel ji je v bok razbeljen kamen, da so jo morali prenesti v bolnico.

Katoliški shed v Zjedinjenih državah. Papež se je posvetoval te dni z nadškofom iz Bostona radi prireditve katoliškega shoda za Zjedinjene države v Ameriki. Sv. Oče je izročil nadškofu lastnoročno pismo za predsednika Zjedinjenih držav.

Splošni židovski kongres bode v Monakovem dne 25. junija. Na tem kongresu bodo razpravljali o tem, da li bi ne bilo mogoče, da se zopet ustanovi židovsko kraljestvo. — Mi želimo kongresu uspeha s tem jednim pridržkom, da njihovo kraljestvo ne bodi v Evropi.

Največji kip bo kip cesarja Viljema I. za mesto Koblenz. Kip predstavlja cesarja v generalski uniformi na konju, katerega vodi genij. Ves kip je visok 14 m. Cesarjeva glava s čelado je visoka 1'60 m. Maršalska palica je dolga 3 m, genij pa je 9 m visok. Kip je iz 350 stotov bakra.

Južnoavstrijski obrtniški in delavski shod se bode vršil dne 8. 9. in 10. avgusta v Solnogradu. Kakor čujemo, udeleži se shoda tudi nekaj slovenskih obrtnikov in delavcev.

V Loreti napravila se je nova kapela na čast sv. Cirilu in Metodu. Za njo je nabral in dal škof Strossmayer 12.000 gld. Ker radi starosti sam ne more iti kapelo blagoslovit, vabi v posebnem pismu vernike svoje škofije, da naj gredo tačas na božjo pot v Loreto. Prav bi bilo ko bi se hrvaškimi romarjem pridružil tudi kak Slovenec.

Petroleja so leta 1896. izdelali po vsem svetu 95 milijonov sodov. Zedinjene države v Ameriki same so 53 milijonov sodov napravile (sod drži 189 litrov). Od tega velikega števila pride za naše cesarstvo samo 220 tisoč sodov.

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinira vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

v hotelu „pri Maliču“, II. nadstropje št. 25—26.

Umetelni zobje v zlatu brez neba (takozvana kronka in mostovna dela) ostanejo trajno v ustih. Istotako v kavčuku posamni zobje in cela zobovja. Kavčukovi komadi se na nebni strani oblože z zlatom, ne povzročujejo nikakršnega duha ali vtisa na nebni zlezni mreni.

Nova emajlova plomba, nerazrušljiva za katere trpežnost se jamči, po plombiranju se nikdar ne pojavijo bolečine, sprednji zobje se z njo lahko na polovico nadomestijo.

Nova ameriška zlata zobna plomba za vsak zob.

Vsa dela in operacije se izvršujejo solidno in reelno s popolnim jamstvom.

Ostane trajno tukaj.

Alojzij Lenček,

stavbeni in galanterijski klepar,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 21.

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za vse v njegovo stroko spadajoča dela.

Zagotavlja najsolidnejšo postrežbo in zmerne cene.

Pleskarska in lakirarska obrt Josipa Makovca

Breg št. 20. LJUBLJANA Breg št. 20.

se priporoča spoštovanemu p. n. občinstvu za prevzemanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor v mestu tako na deželi

zlasti vseh novosegnetih vrst lesa s prosto roko imitovanih.

Točno in solidno izvrševanje, pri uporabi najboljšega materiala in po kolikor mogoče najnižjih cenah.

Prej M. Učak **Albert Robida** M. Učak
v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. Priporoča se posebno za slikanje cerkev in kapel. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.

Lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek,

Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta.

Ob sedanjem času za uživanje najbolj pravnopravno pristno-sveže in čisto

✂ **Dorš. medec. ribje olje.** ✂
1 stekl. 50 kr.; dvojnja 1 gld.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-Chinin tinktura za lase

katera ohranja lasišča, odpravlja luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica 50 kr z navodom.

Jedina zaloga:

lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek.

LJUBLJANA, Reseljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mosta. Levčeva hiša.

Obrtno naznanilo.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem začel izvrševati na svojo roko

pleskarsko obrt

ter izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela vestno, točno in po najnižjih cenah.

Priporočuje se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila, bilježim

AVGUST TOMEČ

pleskarski mojster

začasno v Gruberjevih ulicah št. 13 (hiša Hanuš).

Ignacij Čamernek

kamnosek,

v Ljubljani, Poljske ulice 28.

Priporoča se prečistiti duhovščini za vsa

kamnoseška cerkvena dela

oltarjev, prižnic, obhajilnih miz i. t. d.

Ima tudi lepo zalogo raznovrstnih

nagrobni spomenikov

preskrbljuje na željo cele rakve.

Priporoča se tudi stavbinskim mojstrom in hišnim posestnikom za vsa stavbinska dela iz trdega kraškega kamna, katera točno, solidno in po nizkih cenah napravi.

Brezplačno izdeluje narise, napravi obrise za cerkvena in stavbinska dela.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke, zarebane strešne opeke (Falzziegel)

(izdelane iz najbolj znane Vrhnjske gline) z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitega železa

lončene peči in štedilnike

(lastnega izdelka)

Roman-cement

Dovški Portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!

P. n.

Ljubljana, dne 2. junija 1897.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem poleg svoje dosedanje trgovine s papirnatimi vrečami in s papirjem na debelo otvoril na tukajšnjem trgu

na Sv. Petra cesti št. 6

tudi še na novo ustanovljeno

prodajalnico

kjer bodem razpečaval isto tako na drobno

papir vsake vrste, kakor tudi vse druge pisalne in risalne potrebščine.

Posebno opozarjam na različne uvedene najnovejše specialitete v napominanih strokah, kakor tudi na nove šolske zvezke, katere sem priredil v prid učiteljskemu konviktu v Ljubljani.

Nadalje prevzel sem razpečavanje »narodnega papirja« v prid »Narodnemu domu« ter se pri meni nahaja tudi izključna zaloga »Ciril-Metodovih svinčnikov«, katere sem založil v družbene namene.

Pričakuje prav obilnih in mnogobrojnih naročil, zagotavljam sl. občinstvu cene in vsikdar točne postrežbe ter se priporočam z najodličnejšim spoštovanjem

Jos. Petrič

izdelovatelj papirnatih vreč, šolskih zvezkov ter tovarniška zaloga papirja v Ljubljani.

Njegova Svetost
Papež Leon XIII.

naročil je po svojem zdravniku profesorju dr. Lapponij-ju lekarnarju **PICCOLI-JU** v Ljubljani najsrčnejšo zahvalo za Njegovi Svetosti vpslano

tinkuro za želodec.

Omenjeni zdravnik, kakor veliko drugih odličnih profesorjev medicine so **Piccoli-jevo tinkturo za želodec** preskusili, ter jo priporočajo kot izvrstno krepilo za želodec, ktera krepča želodec, pomnožuje tek ter pospešuje prebavanje in čiščenje.

Cena: 1 steklenica 10 kr., 12 steklenic z zavijem 1 gld. 36 kr., poštna pošiljatev 70 steklenic 6 gld. 50 kr.

Najvišje priznanje (28-2)

lekarnarju **PICCOLI-JU** v Ljubljani kot prirejevalcu **kapljic za želodec**, ktere je z zadovoljnim uspehom Nj. c in kr. Visok. prejasna gospa prestolonaslednicavdova nadvojvodinja

Štefanija.

izvolila opetovano uporabiti. — Cena steklenici 20 kr., 10 steklenic 1 gld. 50 kr.

Naročila izvršuje točno proti podvzetju lekarna G Piccoli v Ljubljani.

Slovenci!
Pristopajte slovenskemu planinskemu društvu!

L. Mikusch,
Mestni trg št. 15

priporoča
svojo bogato zalogo vsakovrstnih
dežnikov in solnčnikov
po najnižji ceni.

FRANC ČUDEN,

urar,
Mestni trg, LJUBLJANA. Mestni trg.

Letošnja slaba kupčija primora me, ker mi je ostalo veliko blaga, prodajati po najnižji ceni in deloma pod svojo ceno, da razprodam nekaj svoje velike zaloge. Priporočam torej vsakemu svojo bogato zalogo zlatih, srebrnih in stenskih ur, verižic vsakovrstne zlatnine in srebrnine ter vabim slehernega, naj si blagovoli pri nakupovanju ogledati mojo zalogo. Zagotavljam najsolidnejšo postrežbo po kolikor mogoče nizkih cenah.

Spoštovanjem
FRANC ČUDEN.

Janez Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

in

strojev za vozarenje.

(biciklov, velopedov.)

Ceniki franko na razpolago.

Andrej Rovšek,

kipar in izdelovatelj altarjev,
LJUBLJANA, Kolodvorske ulice št. 34,
priporoča

svojo delavnico

vsem preč. cerkvenim predstojništvom in vsem ljubiteljem domače umetnosti.

Pripoznano umetniško dovršena dela.

Josip Leuz,

trgovec

v Ljubljani, Resljeva cesta

kupuje ter plačuje po možno najvišji ceni, kakor

ribniški, angleški in onejida-krompir, želođ, hrastove ježice, bukov žir, vsakovrstne rastline (korenine in perje) v vsaki množini.

Plačuje takoj!

Brata Eberl,

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Pleskarska mojstra

c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohišvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 51.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najpreprostejših do najfinejših ružave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

Cene nizke.

V Ljubljani na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino namizno in sladščičarsko pečivo po nizki ceni. Dobiijo se vsak dan raznovrstni štruklji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago.

Priporoča se za naročila ob primicijah, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.

Knjigoveznica Fr. Breskvar,

preje L. Šverljuga,

pred škofijo, št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“

se priporoča v vezanje vsakovrstnih knjig.

Molitvenike družbe sv. Mohorja po več vkup poslanih veže po primerno znižani ceni. V zalogi ima tudi za vse družbine knjige lepo izdelane platnice za knjigoveze po deželi.

Opozarja tudi še na svoje krasno izvršene platnice za „Dom in Svet“, Wolfov slovar itd. — Naročila na kakršnesibodi platnice izvršuje po želji ali načrtu natančno in ceno.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu najljudneje priporočam svojo

bogato zalogo

najraznovrstnejših

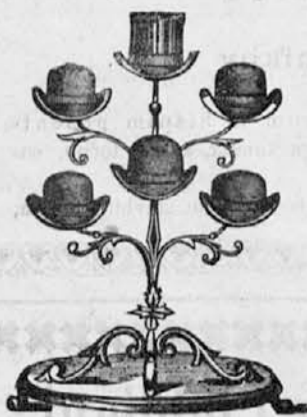
klobukov, cilindrov čepic i. t. d.

Zagotavljam dobro blago in nizko ceno.

Velespoštovanjem

J. Soklič,

Stari trg št. 1 (pod Trančo).

JOSIP REBEK,

ključavničarski mojster,

Francovo nabrežje št. 13. LJUBLJANA Francovo nabrežje št. 13.

Priporoča svojo delavnico za naročanje vseh

ključavničarskih del

ter napeljava

hišnih telegrafov in telefonov.

Postavlja strelovode

in prevzema tudi posamezna dela te stroke.

Cene nizke.

**Najboljši
fabrikat!**

I. kranjski laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najcenejše 26-6

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežov, lakov in kleja v Ljubljani.

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani, Mestni trg št. 9/10.

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega v železarijo spadajočega blaga.

Štedilnike, lonce, pozlačene nagrobne križe, drevesa za oranže, vodne žage in pile, kovanja za okna in vrata, vsakovrstno orodje za mizarje, tesarje, ključavničarje in kovače, cement, traverze in še veliko drugih za rabo v hiši ali pri obrtu potrebnih stvari.

Poštena postrežba.